สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดที่เกี่ยวกับบทบาท	6
แนวคิดที่เกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์	9
แนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน	22
หน้าที่และคุณธรรมของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน	25
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	30
งานวิจัยที่เกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์	37
กรอบแนวคิดในการวิจัย	44
3 วิธีดำเนินกรวิจัย	45
แหล่งข้อมูล	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
การนำเสนอข้อมูล	47
4 ผลการศึกษา และการวิเคราะห์	48
ตอนที่ 1 บทบาทการพัฒนาของพระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร)	48
บทบาทด้านสังคมและวัฒนธรรมของหมู่บ้าน	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

บทบาทด้านการเมืองการปกครอง..... 58

บทบาทด้านสิ่งแวดล้อม..... 69

บทบาทด้านเศรษฐกิจ..... 77

ตอนที่ 2 บทวิเคราะห์บทบาทการพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน..... 106

วิเคราะห์ด้านสังคมและวัฒนธรรม..... 106

บทบาทด้านการเมืองการปกครอง..... 109

บทบาทด้านสิ่งแวดล้อม..... 112

บทบาทด้านเศรษฐกิจ..... 118

5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ..... 122

สรุป..... 122

อภิปรายผล..... 124

ข้อเสนอแนะ..... 127

บรรณานุกรม..... 128

ภาคผนวก..... 134

ประวัติผู้วิจัย..... 165

สารบัญตาราง

ตาราง หน้า

1 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการเป็นผู้นำชาวบ้านด้วยการเป็นที่พึ่ง..... 85
2 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการเป็นผู้นำของชาวบ้าน..... 85
3 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทเป็นผู้นำด้านการแสวงหาความรู้และถ่ายทอด..... 86
4 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม..... 86
5 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทผู้นำด้วยการกระตุ้น..... 87
6 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการให้คำแนะนำ..... 88
7 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมสนับสนุนพระภิกษุสามเณร..... 88
8 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทส่งเสริมสนับสนุนชาวบ้านด้วยการให้..... 89
9 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างด้วยความประพฤติ..... 89
10 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมสนับสนุนด้วยการเสียสละแบ่งปัน..... 90
11 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมทำงานให้เกิดประโยชน์..... 90
12 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการเป็นแบบอย่างด้วยการอ่อนน้อม..... 91
13 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการเป็นแบบอย่างในการไม่สร้างปัญหา..... 91
14 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการเป็นแบบอย่างด้วยการควบคุมตนเอง..... 92
15 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทผู้ประสานความสามัคคี..... 92
16 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดอนุรักษ์ป่าไม้..... 93
17 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทในการรักษาและการฟื้นฟูป่า..... 93
18 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการปลูกฝังจิตสำนึก..... 94
19 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการประสานความร่วมมือ..... 94
20 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริม..... 95
21 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทสนับสนุนด้วยการขยายโอกาสทำกิน..... 95
22 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทสนับสนุนด้วยการฝึกฝนทักษะ..... 96
23 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทให้คำชี้แนะ..... 96
24 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทผู้นำ แบบอย่าง และให้คำแนะนำ..... 97

สารบัญภาพ

ภาพ หน้า

1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย..... 44

2 แสดงข้อมูลการศึกษาบทบาทแต่ละด้านของพระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร)..... 98

3 แสดงข้อมูลบทบาทด้านสังคมและวัฒนธรรม..... 99

4 แสดงข้อมูลบทบาทด้านการเมืองการปกครอง..... 100

5 แสดงข้อมูลบทบาทด้านสิ่งแวดล้อม..... 101

6 แสดงข้อมูลบทบาทด้านเศรษฐกิจ..... 102

7 แสดงข้อมูลสรุปจำแนกบทบาทด้านต่างๆ..... 103

8 แสดงพระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร) เจ้าคณะอำเภอหนองบัว และเจ้าอาวาส วัดหนองกลับ ตำบลหนองกลับ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์..... 141

9 แสดงแผนที่ตำบลหนองกลับ..... 145

10 แสดงพระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร) ออกตรวจดูแลการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ..... 150

11 แสดงการประชุมร่วมกับหน่วยงานรัฐและชาวบ้านเพื่อจัดกิจกรรมการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของพระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร)..... 151

12 แสดงกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของพระนิภากรโสภณและชาวบ้าน..... 151

12 แสดงพระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร) ร่วมกับสถาบันราชภัฏนครสวรรค์เปิดศูนย์ การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนอำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์..... 152

14 แสดงพระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร) กับชาวบ้าน ร่วมฟื้นฟูป่า..... 152

15 แสดงการประชุมของพระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร) กับหน่วยงานรัฐและ ชาวบ้านในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม..... 153

16 แสดงพระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร) ร่วมกับชาวบ้าน อนุรักษ์สัตว์ป่า..... 153

17 แสดงกิจกรรมการนำเรือสำเภามาสร้างห้องสมุดเพื่อประชาชน..... 154

18 แสดงกิจกรรมการสร้างห้องสมุดเรือสำเภาของชาวบ้านกับพระสงฆ์..... 154

19 แสดงกิจกรรมการรักษาป่าของพระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร) กับเหล่าทหาร 155

20 แสดงการสร้างอ่างเก็บน้ำหลวงพ่อไกร 1..... 155

21 แสดงสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ประธานเปิดอ่างเก็บน้ำหลวงพ่อไกร 1..... 156

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ **หน้า**

22 แสดงสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ประธานเปิดอ่างเก็บน้ำหลวงพ่อไกร 2..... 156

23 แสดงกิจกรรมการปลูกป่าของพระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร) กับหน่วยงานรัฐ และชาวบ้าน..... 157

24 แสดงกิจกรรมพระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร) กับชาวบ้าน ในการจัดกีฬา..... 157

25 แสดงกิจกรรมการแข่งเรือของชาวบ้านที่อ่างเก็บน้ำหลวงพ่อไกร 1..... 158

26 แสดงการแจกสิ่งของแก่ประชาชนของพระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร)..... 158

27 แสดงกิจกรรมการอนุรักษ์ประเพณีพื้นบ้านของชาวบ้านหนองกลับ..... 159

28 แสดงการออกตรวจอ่างเก็บน้ำของพระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร)..... 159

29 แสดงชาวบ้านที่ถูกไฟไหม้และได้รับการช่วยเหลือจากพระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร)..... 160

30 แสดงกิจกรรมการบวชชีพราหมณ์ของเยาวชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์..... 160

31 แสดงศาลาการเปรียญที่พระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร) ร่วมกับชาวบ้านบูรณะ.... 161

32 แสดงโม่ทำขมจีนที่พระนิภากรโสภณ (ไกร ฐานิสฺสโร) กับชาวบ้านอนุรักษ์ไว้..... 161

33 แสดงวัตถุมลคลในพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดหนองกลับ..... 162

34 แสดงเกวียนที่ชาวบ้านบริจาคเพื่อเข้าพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดหนองกลับ..... 162

35 แสดงตู้เก็บอาวุธในพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดหนองกลับ..... 163

36 แสดงตู้เก็บเครื่องใช้เก่าที่ชาวบ้านบริจาคเข้าพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดหนองกลับ..... 163

37 แสดงแจกันเก่าที่ชาวบ้านบริจาคเข้าพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดหนองงกลับ..... 164

38 แสดงห้องสมุดเรือสำเภา วัดหนองกลับ..... 164